

vol. 46, núm. 2 (DESEMBRE 2015) ISSN: 0079-8215 E-ISSN 2339-9171

PYRENAE

46•2/2015

1965-2015
50
ANYS

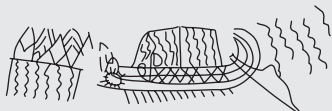

REVISTA DE PREHISTÒRIA I ANTIGUITAT
DE LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL
JOURNAL OF WESTERN MEDITERRANEAN
PREHISTORY AND ANTIQUITY

TERCERA ÈPOCA

Revista fundada pel professor
Joan Maluquer de Motes

DEPARTAMENT DE PREHISTÒRIA,
HISTÒRIA ANTIGA I ARQUEOLOGIA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
BARCELONA, 2015

PYRENAE

REVISTA DE PREHISTÒRIA I ANTIGUITAT DE LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL
JOURNAL OF WESTERN MEDITERRANEAN PREHISTORY AND ANTIQUITY

DEPARTAMENT DE PREHISTÒRIA
HISTÒRIA ANTIGA I ARQUEOLOGIA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

PYRENAE s'intercanvia amb tota classe de publicacions de Prehistòria, Història Antiga, Arqueologia i ciències relacionades, amb la finalitat d'incrementar els fons de la Biblioteca d'Arqueologia.

www.pyrenae.com

Comitè editorial / *Editorial board*

pyrenae@ub.edu

Intercanvis i subscripcions / *Exchanges and subscriptions*

Pilar García-Argüelles
pyrenae.intercanvis@ub.edu

Informació i vendes / *Information and Sales*

pyrenae.intercanvis@ub.edu

Departament de Prehistòria,
Història Antiga i Arqueologia
Facultat de Geografia i Història
Universitat de Barcelona

Montalegre, 6
E-08001 Barcelona

© Edició,
Universitat de Barcelona, 2015

© Textos, els autors, 2015

Producció editorial

Binorama Serveis Editorials

Disseny i maquetat

Natàlia Arranz

Espai web

Sistemes de Gestió de Patrimoni

Imprimeix

Gramagraf

Dipòsit legal: B-5732-1966

vol. **45**, núm. **2** (desembre 2015) ISSN: 0079-8215 EISSN: 2339-9171 DOI: 10.1344/Pyrenae

Editor / *Managing Editor*

Gisela Ripoll, Universitat de Barcelona

Editors adjunts / *Advisory Editors*

Miguel Ángel Cau Ontiveros, ICREA / Universitat de Barcelona

Inés Domingo Sanz, ICREA / Universitat de Barcelona

Víctor Revilla Calvo, Universitat de Barcelona

Editors associats / *Associate Editors*

Carmine Ampolo, Scuola Normale Superiore, Pisa

Manuel Bendala Galán, Universidad Autónoma de Madrid

Gian Pietro Brogiolo, Università di Padova

Richard E. Jones, University of Glasgow

Francesco D'Andria, Università degli Studi di Lecce

Josep M. Fullola i Pericot, Universitat de Barcelona

Jean Guilaine, Collège de France, París

Vassilis Kilikoglou, Laboratory of Archaeometry, NCSR 'Demokritos',
Aghia Paraskevi

Francisco Marco Simón, Universidad de Zaragoza

Jean Paul Morel, CNRS, Centre Camille Jullian, Aix-en-Provence

Ana María Muñoz Amilibia, Universidad Nacional de Educación
a Distancia, Madrid

Maria Àngels Petit i Mendizàbal, Universitat de Barcelona

Michel Py, CNRS, Centre de Documentation Archéologique Régional,
Lattes

Fernando Quesada Sanz, Universidad Autónoma de Madrid

José Remesal Rodríguez, Universitat de Barcelona

Arlene Rosen, University College London

Ramón Teja Casuso, Universidad de Cantabria

Maria del Vilar Vilà i Bota, Universitat de Barcelona

Valentín Villaverde Bonilla, Universitat de València

Chris J. Wickham, University of Birmingham

João Zilhão, Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats /
Universitat de Barcelona

Sumari / *Summary*

Articles / *Articles*

- 7-29 Grotescos, máscaras y *fantômes* en el arte paleolítico. Análisis conceptual y revisión crítica / Grottesque, masks and *fantômes* in Palaeolithic rock art. Conceptual analysis and critical review
Alberto Lombo Montañés
- 31-47 Marques africanes i ròdies de Can Tacó, Barcelona (Catalunya) / African and rhodian stamps of Can Tacó, Barcelona (Catalonia)
Esther Rodrigo, Cèsar Carreras i Valentina Porcheddu
- 49-75 Las termas de L. Licinius Sura (*Balneum Surae*) en el Aventino de Roma: hipótesis de localización y problemas para su reconstrucción / The Baths of L. Licinius Sura (*Balneum Surae*) on the Aventine Hill in Rome: a hypothesis for their location and challenges for their reconstruction
Javier Á. Domingo

Fòrum de discussió / *Forum Debate*

- 79-87 Arqueología para un futuro incierto: un debate abierto / Archaeology for an uncertain future: an open debate
Miguel Ángel Cau Ontiveros
- 89-120 Arqueología para un futuro incierto... La profesión de arqueólogo tras la crisis devastadora del «pelotazo» / Archaeology for an uncertain future... The profession of archaeologist in the wake of the devastating 'get rich quick' crisis
Desiderio Vaquerizo Gil
- 121-123 El incierto pasado reciente de la arqueología valenciana / The uncertain recent past of Valencian archaeology
Albert Ribera i Lacomba

- 125-138 La professió d'arqueòleg i l'activitat arqueològica des del punt de vista d'una empresa. Evolució i actualitat / The archaeological profession and its activities from a company's point of view. Evolution and current state
Cristina Benet Arqué i Antonio Rigo Jovells
- 139-146 Arqueología para un futuro incierto... o crónicas del desencuentro / Archaeology for an uncertain future... or divided we have fallen
Desiderio Vaquerizo Gil

Ressenyes / Book Reviews

- 149 Núria Castellano, Maite Mascort, Concepció Piedrafita y Jaume Vivó (eds. científicos), *Ex Aegypto lux et sapientia. Homenatge al professor Josep Padró Parcerisa*
Esther Pons Mellado
- 155 Raimon Graells, Alberto J. Lorrio, y Fernando Quesada, *Cascos hispano-calcídicos. Símbolo de las élites guerreras celtibéricas*
Ignasi Garcés
- 159 Alberto J. Lorrio (dir.), *La necrópolis orientalizante de Boliche (Cuevas del Almanzora, Almería)*
Raimon Graells i Fabregat
- 162 Frank L. Holt, *Lost World of the Golden King In Search of Ancient Afghanistan*
Marc Mendoza Sanahuja
- 166 Miko Flohr, *The world of the fullo. Work, Economy, and Society in Roman Italy*
Jordi Pérez González
- 170 Francisco J. García Fernández, y Enrique García Vargas, (eds.), *Comer a la moda. Imitaciones de vajillas de mesa en Turdetania y la Bética Occidental durante la Antigüedad (s. VI a.C. - VI d.C.)*
María Coto Sarmiento
- 172 Oriol Olesti Vila, *Paisajes de la Hispania Romana. La explotación de los territorios del Imperio*
Javier Andreu Pintado
- 175 Desiderio Vaquerizo, José A. Garriguet y Alberto León (eds.), *Ciudad y territorio: transformaciones materiales e ideológicas entre la época clásica y el Altomedioevo*
Xavier Aquilué
- 178 Ana de Francisco Heredero, David Hernández de la Fuente y Susana Torres Prieto (eds.), *New Perspectives on Late Antiquity in the Eastern Roman Empire*
Fernando López Sánchez

Tesis doctorals / Doctoral Dissertations

- 183 Tesis doctorals
Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia.
Universitat de Barcelona